

ՎԻՐԱՅԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ
ԿԻՐԱԿԼՕՐՅԱ ՔԱՐՈՋԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ

Անցած կիրակի թրիլիսի Սուրբ Գեորգ առաջնորդանիստ եկեղեցում, կիրակնօրյա Սուրբ Պատարագի ավարտին, Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Կիրակոս վարդապետ Դավթյանը քարոզ խոսեց Առաջավորաց պահքի մասին, որի բովանդակությունը հետևյալն է.

- Սիրելի հավատացյալներ, ինչպես գիտեք, այսօր, երեկոյան ժամերգությունից հետո, սկսվում է Առաջավորաց պահքը, որը շատերը անվանում են Սուրբ Սարգսի պահք: Ասեմ, որ այն Սբ. Սարգսի տոնի հետ ոչ մի կապ չունի:

Առաջավորաց պահքը հաստատվել է Հայոց Եկեղեցու առաջին Հայրապետ Գրիգոր Լուսավորչի կողմից: Խոր Վիրապից դուրս գալով եւ տեսնելով Հոփիսիմն եւ Գայանն, նաեւ մյուս կույսերի անթաղ մարմինները՝ Հայրապետը հրամայեց դրանք հողին հանձնել եւ հայտարարեց պահեցողության շրջան, որը կոչվեց Առաջավորաց պահք, այսինքն՝ առաջին պահքը Հայոց աշխարհում: Այն Առաջավորաց անվանվեց, որովհետեւ Սբ. Ծննդից հետո դա տարվա առաջին շաբաթապահքն է:

Առաջավորաց պահքը միշտ համընկնում է Սուրբ Սարգսի տոնին, ուրբաթ օրը՝ պահոց, շաբաթ օրը՝ տոն: Շատերը մտածում են, որ պետք է այդ պահքը պահեն, ուրբաթ օրը զան եկեղեցի, աղի բլիթը ուտեն, մանավանդ երիտասարդները, եւ դրանով ամեն ինչ ավարտվում է:

Առաջավորաց պահքը տեւում է մինչեւ ուրբաթ երեկոյան: Այն քրիստոնյային հորդորում է առաջին շաբաթապահքը պահել իր համար:

Ընդհանրապես եկեղեցական օրերը տարվա մեջ բաժանված են պահոց եւ ոչ պահոց՝ ուտիքի օրերի, կես տարին պահեցողության օրեր են:

Պահքն ունի երկու կարեւոր նշանակություն: Առաջինը՝ սկսած առաջին դարից, երբ բժշկությունը նոր էր զարգանում, մինչեւ օրս մասնագետները հաստատում են, որ տարվա կեսը մարդը պետք է լինի բուսակերության մեջ. միս չուտի, յուղային սննդից հրաժարվի: Դա, իհարկե, պահք չէ, դա պահքի մի մասն է, երբ մենք մեզ զրկում ենք համեղ ուտեստից, այն ամենից, ինչը շատ ենք սիրում:

Երկրորդը՝ պահքի բուն նպատակն է՝ մեզ հեռացնել այն սովորություններից, ինչը վերջերս ենք ձեռք բերել, դա զայրույթն է, ներվային վիճակը, մանավանդ արդեն երկու տարի մեզ հետեւող համաճարակն իր հետեւանքներով:

Թե՛ հոգեւորականի, թե՛ աշխարհականի, թե՛ հավատացյալի համար շատ կարեւոր է պահք պահելիս ուշադրությունը կենտրոնացնել ոչ թե կերակրի, այլ այն բանի վրա, որ ինքը մի վատ սովորությունից ետ կկանգնի: Դա լինի ծխելը, շատ սուրճ խմելը, չափից ավելի սպիրտային օգտագործելը, հայհոյելը եւ այլն: Այն ամենը, ինչից մարդը հեռանում է, հրաժարվում է, դա դառնում է մեծ քայլ նրա հոգեւոր կյանքում, նա կկարողանա ասել, որ ինքը պահքը պահել է:

Այս հնգօրյա պահքը մեզ նախապատրաստելու է Մեծ Պահքին, որը կսկսվի փետրվարի 28-ին: Եկեք այս պահքով սկսենք պատրաստվել եւ Մեծ պահքին արդեն՝ նպատակ դնենք, որ այն մեզ համար դառնա որեւէ վատ սովորությունից հրաժարվելու շրջան: Եվ երբ հասնենք Սուրբ Ջատկին, կարողանանք կանգնել Աստծու առաջ ու ասել՝ «Տեր Աստված, պահեցի այդ ուղղությունը ամբողջ ընթացքում, աղոթեցի քեզ եւ դու օգնեցիր ինձ, որպեսզի իմ մեջ եղած վատ բանը, իմ բնավորության սեւ բիծը ինձանից հեռացնեմ: Քո ողորմածությամբ արդեն կարող եմ շարունակել իմ կյանքը եւ կփորձեմ իմ կյանքից հանել այն վատ սովորությունները, որոնք դեռես կան իմ մեջ»:

Սիրելի հավատացյալներ, Առաջավորաց պահքի ընթացքում որեւէ փոքր բան սովորելով, մենք կարող ենք այդ փոքրիկ սովորությունը մեծացնել մեծ Պահքի շրջանում, որովհետեւ Մեծ Պահքը տեւում է 48 օր:

Մաղթում եմ ուժ եւ կարողություն նրանց, ովքեր որոշել են պահքը պահել: Կերակուրը Պահոց շրջանում որեւէ նշանակություն չունի, ամենակարեւորը՝ որ մեր հոգին կարողանա պահել պահքը: Լինենք Աստծուն ավելի մոտ, մեր միջից հանենք թշնամանքը, նախանձը, ատելությունը, վատ սովորությունները ու սիրենք միմյանց:

Աստված պահապան բոլորիդ:

ՈՂՋՈՒՆԵԼԻ ՆԱԽԱԳԻԾ

ՄԵՐ ԼԻԱՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ ՆՈՐ ՊԱՇՏՈՆԸ

Նոր պարբերականի, հեռուստատեսության կամ լրատվական կայքի ծնունդն այսօր արտառոց երեւոյթ չէ: Լրատվական շուկայում, սակայն, հաջողվում է մնալ նրանց, ով մրցակցության մեջ առանձնանում, տարբերվում ու հետեւաբար սպասված է դառնում: Շատերին հաճախ թվում է, որ նմանը կարող է լինել միայն քաղաքական լրատվությամբ հագեցած մամուլը, քանի որ գաղտնիք չէ՝ հասարակությունն այժմ առավել քան քաղաքականացված է: Բայց արի ու տես, որ աստիճանաբար ու հավանաբար հոգնած քաղաքական աղմկահարույց ու իրարամերժ առօրյայից, մարդիկ սկսել են գերադասել ոչ քաղաքականը: Այս պարագայում բավական հետաքրքիր ու նաեւ արդյունավետ կարող է դառնալ բացարձակապես քաղաքականությունից հեռու «ԾԵՐԻԼԻ» (Նամակ) պարբերականը, որի 2-րդ համարն արդեն լույս է տեսել թրիլիսիում ու, որի խմբագիրը մեր ընթերցողին ու նաեւ Վրաստանի համարային հեռարձակողի Առաջին ալիքի հեռուստադիտողին ծանոթ, «Ախալի դղե» (Նոր օր) հաղորդման լրագրող-հաղորդավար ԼԻԱՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ է:

Հիշեցնենք, որ 26-ամյա Լիանան թրիլիսիի թիվ 104 հայկական դպրոցի եւ թրիլիսիի ԻՎ.Ջավախիշվիլու անվան պետական համալսարանի (ԹՊՀ) Սոցիալական եւ քաղաքական գիտությունների ֆակուլտետի բակալավրիատի եւ մագիստրատուրայի շրջանավարտ է: Եվ այսօր, վրացերենի ու մասնագիտական իր հմուտ կարողությունների շնորհիվ, ոչ միայն վրացատառ «Ծերիլի» խմբագիրն է ու վրացական հեռուստաընկերության լրագրող-հաղորդավարը, այլեւ ԹՊՀ Զանգվածային հաղորդակցության դեպարտամենտի ասպիրանտը, համալսարանի սոցիալական եւ քաղաքական գիտությունների ֆակուլտետի մոլոտինեդիայի կենտրոնի գլխավոր մասնագետն ու դասվարը, Վրաստանի մշակույթի, սպորտի եւ երիտասարդության նախարարության «Սասկոլո սպորտի» (Դպրոցական սպորտ) թերթի տեխնիկական խմբագիրը, ինչպես նաեւ երիտասարդների շրջանում կեղծ լուրերի, ատելության խոսքի ու ապատեղեկատվության դեմ օնլայն դասընթացների շարքի կազմողներից մեկը:

Լիանային խնդրեցինք պատմել «Ծերիլի» մասին:

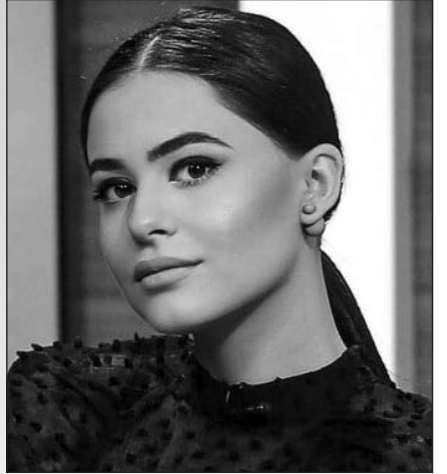
- Թերթը, որ ութ էջից է բաղկացած, ասում է Լիանա Մարգարյանը,- Վրաստանում արդեն երկար տարիներ գործող «Գեմովանի» (Շատ համեղ) հիմնադրամի նոր նախագիծն է, որի հիմնադիրներ Իրակլի Չավթեշվիլին եւ Օթո Նաճեբեիան, տարիներ առաջ Վրաստանի Կաթողիկոս-Պատրիարք Իլիա Երկրորդի հետ համդիպմանը, խոսել են ազգային ավանդական արժեքները վերարժեւորելու մասին: Իլիա Երկրորդը նրանց առաջարկել է հետամուտ լինել հատկապես գյուղատնտեսական ոլորտում՝ լուսաբանելով վրացական հարուստ էնդեմիկ, այսինքն՝ տեղական արտադրանքը: Թերեւս այստեղ է ծնվել թերթ թողարկելու գաղափարը, որը կյանքի կոչելու նպատակով, ժամանակ անց, նրանք դիմել են ԹՊՀ-ի պրոֆեսոր Մախա Տորաձեին, ով նաեւ իմ դասախոսն էր: Անկեղծ ասած, անակնկալի եկա, երբ խմբագրի պատասխանատու աշխատանքն ինձ վստահեցին: Մանավանդ որ, թերթն ամբողջառնալու է բուն վրացական արժեքներին: Եվ սա ինձ առավել պարտավորեցնում է առավելագույն ու անդադար աշխատանքի:

- Արդեն լույս է տեսել թերթի 2-րդ համարը, որը բաժանվել է «Ազեթամ-զե» (Արեւների արեւը) տեսակի հացի հետ: Արդեն լույս տեսած համարներում խոսել ենք հացի մասին՝ ծագ-

ման, կարեւորության, Վրաստանում եղած տեսակների, առանձնահատկությունների: Ի դեպ, թերթի այդ համարը թողարկելուց առաջ, եղանք Արեւմտյան Վրաստանի Գուրիա տարածաշրջանում, ուր եւ աճում է այդ ցորենը: Այնպես որ, նյութերը խմբագրում էի ականատեսի աչքով: Ասեմ, որ Վրաստանում

հացն առաջ պատրաստում էին առանց խմորիչի ու ավանդական վրացական ցորենով, որն ունի սեւ գույն եւ կոչվում է «ծիթելի դոլի» (հին վրացերենով՝ «կարմիր ցորեն»): Խմորիչի փոխարեն օգտագործում էին «հացի մայր» անունով բնական բաղադրիչը, որն իր մեջ շատ հարուստ վիտամիններ է պարունակում՝ կենսականորեն անհրա-

ժեշտ առողջ ապրելակերպի համար: Թերթի նպատակն էլ հենց այդ է՝ օգնել մեր ընթերցողներին, մեր հանրությանը առողջ հոգու եւ սննդի անհրաժեշտությունը զգալ, նպաստել գյուղատնտեսության զարգացմանը՝ տարբեր ուղիներ ու հնարավորություններ առաջարկել, խոսել ամուր ընտանիքի, ավանդույթների մասին ու հնարավորինս հետաքրքիր ու գրավիչ տարբեր հրապարակումներով բացատրել, որ քաղաքականությունից բացի այլ կարեւոր բնագավառներ էլ կան, որոնք առավել հարազատ ու մոտ են վրաց ժողովրդին ու մեր Վրաստանի հրաշք բնությանը:

- «Ծերիլի» խումբը դեռ փոքր է,- նշում է Լիանան,- Ընդգրկված են երիտասարդ լրագրողներ Սալոմե Տորաձեն, Մարիամ Տուրաձիաձեն, բայց մենք դեռ նոր ենք սկսել եւ ամեն ինչ առջեւում է: Շուտով թերթի տպագրանակը եւս կավելանա, նախատեսվում ենք, որ պարբերականը կթողարկվի ամեն շաբաթ: Հույս ունեմ, որ «Ծերիլին» շուտով իր արժանի տեղը կունենա վրացական մամուլի կենսագրականում ու՝ մեր ընթերցողն էլ հնարավորություն կունենա ծանր օրվա ավարտին թերթը ձեռքն առնել ու առավել մոտենալ սեփական երկրի, սեփական ժողովրդի հոգեւոր արժեքներին:

ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍԱՆՋԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՆԵՐԱՆ

ՆԻՆՈՇՄԻՆԴԱՅԻ ՖԵՐՄԵՐՆԵՐԸ
ՆԵՐԳՐԱՎՎՈՒՄ ԵՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՒՄ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, ֆերմերներին օգնելու նպատակով, գործարկվել է պետական ծրագիր, ըստ որի՝ պետությունը ֆերմերներին միջոցներ է տրամադրում տարածաշրջաններում գյուղատնտեսականի ձեռքբերման համար: Ծրագիրը գործելու է մինչեւ ընթացիկ տարվա հունիսը:

Ինչպես նշեց սոցիալ-տնտեսական իրավունքների պաշտպանության (SEREC) Նինոծմինդայի գրասենյակի համակարգող Աղասի Ջալալյանը, կենտրոնը ֆերմերներին մատչելի լեզվով տեղեկատվություն է խորհրդատվություն է ներկայացնում:

Պետական ծրագրով միջոցներ են տրամադրվում կթելու սարքի, կաթի անալիզատորի, պալարների մանրացման, սիլոսի հորերի պատրաստման եւ այլ սարքերի ձեռքբերման համար:

Ինչպես նշեց Աղասի Ջալալյանը, միայն Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետից 35 ֆերմերներ արդեն ուղարկել են ծրագրին մասնակցության հայտերը: Միաժամանակ, Աղասի Ջալալյանի հավաստմամբ՝ գյուղատնտեսության ոլորտի զարգացմանն ուղղված դրամաշնորհներ են ծրագրված ինչպես պետության, այնպես էլ՝ ոչ կառավարական հատվածի կողմից:

ԱԽԱԼՑԻՒՄԵՆ ՄԱՐԶԱՎԱՍԱԼԻՐԸ ԱՐԱԳ
ՏԵՄՊԵՐՈՎ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՎՈՒՄ Է

Ախալցխե քաղաքում արագ տեմպերով առաջ է տարվում քաղաքի Ռուսթավելու փողոցում գտնվող մարզահամալիրի վերանորոգումը: Ենթակառուցյի նորացման նախագիծը կնպաստի երիտասարդության շրջանում առողջ ապրելակերպի հաստատմանը:

Մարզահամալիրի վերանորոգումը անց է կացվում տարածաշրջաններում իրականացվող նախագծերի հիմնադրամի հատկացված միջոցներով:

ՈՐՈՇ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐ՝ ՆԻՆՈՇՄԻՆԴԱ-
ԾԱԿԱ-ԹԲԻԼԻՍԻ ԱՎՏՈՄԱՅՐՈՒՂՈՒՄ

Փետրվարի 11-ի դրությամբ՝ Նինոծմինդա-Ծալկա-Թբիլիսի ավտոմայրուղին գործում է որոշակի սահմանափակումներով:

Ինչպես տեղեկացրին ավտոմոբիլային ճանապարհների դեպարտամենտից, ճանապարհում ինտենսիվ աշխատանքների արդյունքում, Փարվանայի լեռնանցքում մարդատար մեքենաների երթևեկությունը վերականգնվել է, թեւեւ որոշակի սահմանափակումներ են սահմանված բեռնատար մեքենաների եւ 30 եւ ավելի ուղեւոր ունեցող ավտոբուսների համար:

Ձմանաքրման աշխատանքները շարունակվում են:

COVID - 19

ՄԵԿՈՒՍԱՑՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ ԿՐՃԱՏՎԵՑԻՆ

Վրաստանում կորոնավիրուսով հիվանդների եւ նրանց հետ շփում ունեցած քաղաքացիների մեկուսացման ժամկետները կրճատվում են:

Կորոնավիրուսի առանց ախտանշանների եւ թեթև ընթացքի դեպքում բժշկական եւ հանրակրթական հաստատություններում, ներքին գործերի, արդարադատության եւ պաշտպանության նախարարություններում, պետական անվտանգության ծառայությունում, դատախազությունում, ֆինանսների նախարարության եկամուտների եւ քննչական ծառայություններում աշխատող անձանց համար, անձնակազմի պակասի դեպքում, գործատուի ցանկությանը, մեկուսացումն ավարտվում է վարակի հաստատումից հետո 6-րդ օրը: Մեկուսացումն ավարտելու համար անհրաժեշտ է թեստի բացասական արդյունք, նաեւ պարտադիր է օգտագործել դիմակ

մեկուսացման ավարտից հետո հաջորդ 5 օրվա ընթացքում: Մնացած քաղաքացիների համար՝ առանց ախտանշանների կամ հիվանդության թեթև ընթացքի դեպքում, մեկուսացումն ավարտվում է կորոնավիրուսի հաստատումից օրացուցային 7 օր հետո: Այս դեպքում PCR կամ արագ թեստի բացասական արդյունք չի պահանջվում: Մեկուսացման ավարտից հետո 5 օրվա ընթացքում՝ պարտադիր է կրել դիմակ: Վարակի միջին եւ ծանր ընթացքի դեպքերում մեկուսացման ժամկետը մնում է անփոփոխ եւ սահմանվում է թեստավորումից հետո առնվազն 10 օր: Մեկուսացման ժամկետները կրճատվում են նաեւ այն անձանց համար, ովքեր շփվել են վարակված մարդու հետ, ովքեր պատվաստված չեն եղել կամ միայն 1-ին դեղաչափով են եղել պատվաստված: Այս դեպքում մեկուսացման ժամկետը, 8 օրվա փոխարեն, սահմանվում է 5 օր: Պարտադրվում է մշտապես օգտագործել դիմակ՝ առաջիկա 6-12 օրվա ընթացքում: Դա վերաբերում են նաեւ այն անձանց, ովքեր անցել են կորոնավիրուսի հաղթահարման 60-օրյա ժամկետը: Վարակի հայտնաբերման դեպքում՝ պարտադիր չէ այն քաղաքացիների մեկուսացումը, ովքեր պատվաստված են «խթանիչ» դեղաչափով, պատվաստանյութի երկրորդ չափաբաժինը ստանալուց հետո անցկացրել են 14-90 օր, վերջին 60 օրվա ընթացքում վարակվել են կորոնավիրուսով:

ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՏԱԳՆԱՊԱՆԻ Է, ԵՐԿԻՐԸ ՓՏԵՎՈՒՄ Է ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՍԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ՓԱՓԱԹՆԱԿԵՏԻՆ

Փետրվարի 8-ին, Վրաստանում կորոնավիրուսի դեմ պայքարի միջոցներատեսչական խորհուրդը ներկայացրեց երկրում տիրող իրավիճակը՝ կապված «Օմիկրոնի» ու կորոնավիրուսի այլ շտամների տարածման հետ:

Առողջապահության փոխնախարար Թամար Գաբունիայի խոսքով՝ երկիրն այս պահին «Օմիկրոնի» տարածման առումով պիկի փուլում է: Գաբունիան նշեց, որ ակտիվ դեպքերի քանակը հասնում է 210 հազարի, սակայն վարակվածների մեծ մասը բուժվում է տանը, իսկ ընդամենը 2.9 տոկոսը, այսինքն՝ 6100 վարակված հոսպիտալացված է: Այդ թվում՝ ինտենսիվ թերապիայի բաժանմունքում բուժվում է 1228, վերականգնման փուլում՝ 277 հիվանդ: Փոխնախարարը նշեց, որ Վրաստանում ներկայումս «Օմիկրոն» շտամը 95 տոկոսով է, սրա հետ մեկտեղ, տարածվում է «Օմիկրոն» շտամի BA2-ը՝ 75 տոկոսով:

Հիվանդությունների վերահսկման ազգային կենտրոնի ղեկավար Ամիրան Գամդելիձեի խոսքով՝ երկրում համաճարակային իրավիճակը բավական բարդ է, բայց կառավարելի: Նրա խոսքով՝ բոլոր այն ցուցանիշները, որոնք բնութագրում են համաճարակային իրավիճակը, բավական բարձր մակարդակի վրա են, կարելի է ասել, որ երկիրը գտնվում է կորոնավիրուսի տարածման գագաթնակետին: - Երկրում համաճարակային իրավիճակը բավական լարված է, բայց լիովին կառավարելի: Համաճարակային իրավիճակը բնութագրող բոլոր ցուցանիշները մնում են բարձր մակարդակի վրա: Ակտիվ դեպքերի ճնշումն ավելի շատ գալիս է ամբուլատոր

եւ լաբորատոր ոլորտների վրա: Հիվանդացման ցուցանիշները դեպքերի թիվն առավելագույնը չէ, - ասաց Ամիրան Գամդելիձեն: Նա խոսեց ստեղծված իրավիճակում պատվաստման կարելիության մասին եւ առանձնահատուկ ուշադրություն դարձրեց պատվաստանյութի երրորդ «խթանիչ» դեղաչափին: - Ցավոք, պատվաստումների մակարդակը բարձր չէ: Եվս մեկ անգամ ուզում եմ կրկնել, որ ստեղծված իրավիճակում հիմնական կոչը «խթանիչ» է: Այսօր «խթանիչ» դեղաչափով պատվաստված է մինչեւ 180 000 մարդ: Բոլոր ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ «խթանիչը» այսօր լուրջ զսպում է «Omicron»-ին: Ուստի, ուշադրությունը պետք է կենտրոնացվի կանոնակարգերի պահպանման ու «խթանիչ» դեղաչափին, - նշեց Ամիրան Գամդելիձեն: Նա խոսեց նաեւ կանոնակարգի պահպանման անհրաժեշտության մասին եւ ընդգծեց, որ հատկապես կարեւոր է դիմակ կրելը: Դիմակ կրելու ցուցանիշը 75 տոկոս է, ինչը բավարար չէ, - ընդգծեց Ամիրան Գամդելիձեն:

ԿԱՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ. «ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՍԻ ԴԵՄ ԴԵՂԱՄԻՋՈՋԸ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐԵԼ Է ՄԵՐ՝ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԲԺԻՇԿԸ»

Վերջերս մամուլում տարածվեց տեղեկատվություն այն մասին, որ կորոնավիրուսի դեմ դեղամիջոցը հայտնաբերել է Վրաստանում գործող բժիշկը: Թեմայի մանրամասների հարցով մենք դիմեցինք Թբիլիսիի պետական բժշկական համալսարանի՝ Ռատիսլավո անվան առաջին համալսարանական կլինիկայի՝ Կոմիտե ստացիոնարի բժիշկ-էնդոկրինոլոգ, բժշկական գիտությունների դոկտոր Կարեն Գրիգորյանին:

- Տեղեկատվությունը համապատասխանում է իրականությանը: Վրաց բժիշկ, բժշկական ուռուցքաբանության եւ կլինիկական զենետիկայի փորձագետ Ալեքսանդր Թավարթիլաձեն հայտնաբերել է հակակորոնավիրուսային դեղորայք, որը մի շարք երկրներում արդեն օգտագործվում է՝ կորոնավիրուսով վարակվածներին բուժելու համար: Վրաց բժիշկի հայտնաբերած դեղորայքը կոչվում է «Սուլաժեր»։ Այն հակակորոնավիրուսային է՝ կենսաբանական ակտիվ սննդային հավելումով: Նշեն, որ վերոնշյալ դեղորայքը Վրաստանում սկսել

են կիրարկել անցյալ տարվա նոյեմբերի 30-ից, թեւ դեղատններում այն դեռեւս չի վաճառվում: Ներկա դրությամբ, դեղորայքի կլինիկական փորձարկումը շարունակվում է, այն անց է կացվում Թբիլիսիի Հանրապետական հիվանդանոցում, Միխայիլովսկի հիվանդանոցում եւ Սախխերեի կլինիկայում: Ավելացնեն, որ, ներկա դրությամբ, «Սուլաժեր» դեղորայքի փորձարկման ծրագրում միայն Միխայիլովսկու հիվանդանոցում պաշտոնապես ներգրավված է 19 հիվանդ, թեւ, փաստորեն, դեղորայքից օգտվում են 21-ը: Ինչ վերաբերում է հիվանդների ընտրությանը, ապա «Սուլաժերը» նշանակում են նրանց, ում մոտ սատուրացիան (ար-

յան մեջ թթվածնի քանակը) 90 տոկոսից ցածր է: Հիվանդը պետք է լինի 18 տարեկանից բարձր: Ընդ որում, նոր դեղամիջոցը նշանակվում է այն դեպքում, երբ, կորոնավիրուսի ախտանշանների հայտնաբերումից հետո, անցել է ոչ ավելի, քան յոթ օր: - Էլ ի՞նչ մանրամասներ կարող եք հաղորդել «Սուլաժեր» դեղորայքի մասին: - Ասեն, որ, որպես բացառություն, «Սուլաժերը» նշանակվեց երեք ծանր հիվանդների համար՝ ախտանշանների հայտնաբերումից 12-14 օր հետո: Վերոնշյալ 19 հիվանդի տեղավորեցին թերապիայի բաժանմունքում: Նրանցից 7-ին հիվանդանոցից դուրս գրեցին 7 օր հետո, իսկ 3-ին՝ 10 օր անց: Հատկանշական է, որ «Սուլաժերով» բուժված առաջին հիվանդի տարիքը 87 էր: Ինչ վերաբերում է բացառիկ երեք հիվանդին, ապա նրանցից մեկը 57 տարեկան տղամարդ էր՝ 210 կիլոգրամ քաշով, տառապում էր շաքարախտով, շնչարգելությամբ: Ավելացնեն, որ նա շատ էր ծխում եւ ալկոհոլային խմիչքից չէր հրա-

Ալեքսանդր Թավարթիլաձեն

ժարվում: Արյան մեջ թթվածնի քանակը նվազեց մինչեւ 50 տոկոս: «Սուլաժերով» նրա բուժումը սկսվել է ախտանշանների հայտնաբերումից 14 օր անց: Նոր դեղամիջոցով բուժման տասներորդ օրը արյան մեջ թթվածնի քանակը հասավ 90 տոկոսի, վիճակը բարելավվեց: Ինչ վերաբերում է մյուս երկու հիվանդներին, ապա նրանցից մեկը 73 տարեկան էր, մյուսը՝ 34: Երկուսի վիճակն էլ ծանր էր, առանձնապես ծանր վիճակում էր գտնվում 34-ամյա կինը: Վերականգնման բաժանմունքում «Սուլաժերով» երկու հիվանդների բուժումը հիմնգործող օրը կարգավորվեց:

Խորագիրը պատրաստեց ԱՐԵՎԻԿԱ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՔԱՌԱԿՈՂՄ ՅԵՌԱՎԱՐ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆԸ ՔՆՆԱՐԿՎԵՑ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐԻ ԱՊԱՇՐՋԱՓԱԿՄԱՆ ՀԱՐՑԸ

Կողմերը մտքեր փոխանակեցին՝ առկա հունամիտար խնդիրների լուծ-

Փետրվարի 4-ին, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահող երկրի՝ Ֆրանսիայի նախագահ Էմանուել Մակրոնի եւ Եվրոպական խորհրդի նախագահ Շառլ Միշելի միջնորդությամբ եւ մասնակցությամբ, անցկացվեց Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի եւ Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիևի հեռավար հանդիպումը:

ման, երկու երկրների ինքնիշխանության եւ իրավագործության ներքո տարածաշրջանային ենթակառուցվածքների ապաշրջափակման, Հայաստան-Ադրբեջան սահամանագոտում լարվածության

մակերպությունների ելունուտի, ինչպես նաեւ հարցերի լայն շրջանակի վերաբերյալ:

Հանդիպմանը Նիկոլ Փաշինյանը ընդգծեց, ԵԱՀԿ Մինսկի համանախագահության ներքո, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության երկարաժամկետ կարգավորման եւ խաղաղության համաձայնագրի կնքման անհրաժեշտությունը:

ՑԱԾՐ ՎԱՐՁԱՏՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌԸ ՆՎԱԶՈՒՄ Է

Կորոնավիրուսային համավարակի եւ պատերազմական ցնցումների պայմաններում Հայաստանում էական աճել է միջին ամսական աշխատավարձը եւ ցածր վարձատրվող աշխատողների տեսակարար կշիռը նվազել է մոտ 9 տոկոսով:

Այդ մասին երկրի կառավարության միստում հայտարարեց վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը:

- 2021 թվականի դեկտեմբերին միջին աշխատավարձը եղել է 277 հազար 661 դրամ, ինչը, 2020 թվականի դեկտեմբերի համեմատ, ավելի է 30 հազար դրամով կամ 12 տոկոսով, 2019 թվականի համեմատ ավելի է 43 հազար դրամով կամ 18 տոկոսով, 2018 թվականի համեմատ ավելի է 54 հազար դրամով կամ 24,6 տոկոսով: 2021 թվականի ընթացքում հանրապետությունում աշխատող քաղաքացիներին վճարվել է 139 միլիարդ 600 միլիոն դրամ աշխատավարձ, ինչը, 2020 թվականի համեմատ, ավելի է 19,7 միլիարդ դրամով կամ 13 տոկոսով, իսկ 2018 թվականի համեմատ ավելի է 38,7 միլիարդ դրամով կամ 38 տոկոսով,- ասաց Նիկոլ

Փաշինյանը եւ հավելեց, որ ցածր վարձատրվող աշխատողների տեսակարար կշիռը նվազել է մոտ 9 տոկոսով՝ 2018 թվականի համեմատ:

- Խոսքը մինչեւ 150 հազար դրամ աշխատավարձ ստացողների մասին է: Ցածր վարձատրվող աշխատողների տեսակարար կշիռը 60,4 տոկոսից դարձել է 51,45 տոկոս,- եզրափակեց Նիկոլ Փաշինյանը:

ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԽՐԱԽՈՒՄԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԱՊՐԵԼ ԵՎ ԱՇԽԱՏԵԼ ՑԱՆԿԱՑՈՂ ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

Վերջին տարիներին Հայաստանում գիտության ուղղված ֆինանսավորումը նկատելի ավելացել է: Միայն 2022 թվականին, 2021 թվականի համեմատ, ֆինանսավորումն ավելացել է 83 տոկոսով: 2021 թվականին պետության ֆինանսավորումը կազմել է 13,7 մլրդ դրամ, իսկ 2022-ին՝ 25,1 մլրդ դրամ: 2018-2019 թվականների համեմատ՝ ներկայումս գիտության ֆինանսավորումը գրեթե կրկնապատկվել է:

Ավելացել է նաեւ գիտական ծրագրերի իրականացման համար նախատեսված սարքերի ձեռքբերման ֆինանսավորումը:

Գիտության կոմիտեն ընթացիկ տարում նախատեսում է տարբեր գիտական թեմատիկ ծրագրեր իրականացնել մի քանի ուղղություններով: Հնարավոր

ություններ են ստեղծվելու, որ Հայաստանի մասնագետները զման արտերկիր եւ սովորեն, վերապատրաստվեն լավագույն գիտական կազմակերպություններում, հաստատություններում: Հաջորդ ծրագրի շրջանակում՝ աջակցություն կստանա Հայաստանում ստեղծված այն գիտական խումբը, որի ղեկա-

վարը լինելու է արտասահմանից: Հաջորդ ծրագիրը վերաբնակեցման դրամաշնորհն է, որի շրջանակում կաշխատեն արտասահմանում գտնվող այն հայագի կամ ոչ հայագի գիտնականների հետ, որոնք ցանկություն ունեն ավելի եւ աշխատել Հայաստանում, գիտական խմբեր ձեւավորել, լաբորատորիաներ ստեղծել:

Նախանշված ծրագրերով ակնկալվում է, որ գիտության ոլորտում կմեծանա համագործակցության հեռանկարները, կներգրավվեն նոր ուժեր, կծեւավորվեն նոր կապեր:

ԵԱՏՄ-ՈՒՄ ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՃԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ Է

Հայաստանի կառավարության միստի ժամանակ Եկոնոմիկայի նախարար Վահան Բերոյանը ներկայացրեց ԵԱՏՄ անդամ երկրների տնտեսական ակտիվության եւ գնաճի ցուցանիշները՝ ընդգծելով, որ Հայաստանը ԵԱՏՄ-ում արձանագրել է ամենաբարձր տնտեսական աճ ու ամենացածր գնաճ:

- Ռուսաստանում տնտեսական ակտիվության աճը եղել է 4,4-4,5 տոկոս, իսկ գնաճը՝ 8,4-8,5, Բելառուսում տնտեսական ակտիվության աճը եղել է 3,3 տոկոս, իսկ գնաճը՝ 10 տոկոս, Ղազախստանում, համապատասխանաբար՝ 3,5 տոկոս եւ 8,4 տոկոս, Ղրղզստանում՝ 3,6 տոկոս եւ 11,2 տոկոս, իսկ Հայաստանում արձանագրվել է 5,8 տոկոս տնտեսական աճ, իսկ գնաճը՝ 7,7 տոկոս: Մենք մեր Միության երկր-

ների մեջ ունենք ամենաբարձր տնտեսական աճ եւ ամենացածր գնաճ: Եվ սա եւս կարելի է ընդգծել, որ մեր քաղաքականությամբ կարողացել ենք երկու առումով էլ դրականորեն առանձնանալ ԵԱՏՄ-ի շարքում,- ասել է Բերոյանը:

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի դիտարկմամբ՝ 2019 թվականին ամբողջ աշխարհում արձանագրվել էր պարենային ապրանքների աճ, իսկ Հայաստանն այն բացառիկ երկրներից էր, որտեղ, ընդհակառակը, պարենային ապրանքների գին նվազում էր արձանագրվել:

ՎԱՎԵՐԱՑՎԵԼ Է ՊԱՐԵՆԱՄԹԵՐՔԻ ՆՇԱՆԱԿԱԼԻ ԳՆԱՃ

կոսով, ծուկն ու ծովամթերքը համապատասխանաբար՝ 31,8 եւ 0,4 տոկոսով, շաքարավազի, մրգային օշարակների, շոկոլադի, հրուշակեղենի գնաճը կազմել է 11,7 տոկոս, թեպետ հունվարի կտրվածքով գրանցվել է գների 0,1 տոկոսանոց անկում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում կաթնամթերքի, պանիրի եւ ձկնի գները հուն-

վարին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել են 11,4 տոկոսով, իսկ մեկ ամսում՝ 1,1 տոկոսով, ձեթի ու յուղի գները համապատասխանաբար՝ 11,4 եւ 0,3 տոկոսով:

Ծխախոտի գները հունվարի ամսին, նախորդ տարվա հունվարի համեմատ, թանկացել է 10,9 տոկոսով (ամսվա ընթաց-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԵՐԱՊԵՏՈՒՄ ԶՈՂԱՍՏԵՐԻ ԵՎ ԱՆՇԱՑ ԿՈՐԱՍՏԵՐԻ ԹԻՎԸ

Փետրվարի 9-ին, Ազգային ժողովում կառավարության անդամների հետ հարց ու պատասխանի ժամանակ, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը բարձրաձայնեց պատերազմում զոհված եւ անհայտ կորածների թիվը: Նրա խոսքով, քառասունչորս տարեկան պատերազմի ընթացքում զոհված զինծառայողների եւ քաղաքացիական անչափ թիվը՝ փետրվարի 9-ի դրությամբ, կազմում է 3812 անձ, այդ թվում՝ 3736 զինծառայող եւ 76 քաղաքացիական անձ:

- 217 անձի գտնվելու վայրը համարվում է անհայտ, նրանցից 196-ը զինծառայող է, 21-ը՝ քաղաքացիական անձ,- ասել է Նիկոլ Փաշինյանը:

ԴՊՐՈՅԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԲԱՎԱՅՆԱՎԱՍՏ

Հայաստանում դպրոցների ավարտական վկայականներն այս տարվանից թվայնացված են լինելու:

Ինչպես նշեց Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի փոխնախարար Ժաննա Անդրեասյանը, այս տարվանից արեստարները թվայնացված են լինելու: Դա որեւէ մեկը չի կնքելու: Էլեկտրոնային ստորագրության համակարգով կստորագրի դպրոցը, կստորագրի նախարարը, եւ մեր շրջանավարտները կստանան թվային վկայականներ: Այսպիսով ավարտողները կարող են շատ ավելի հեշտությամբ, չկորցնելու, չվնասելու որեւէ վախով, այդ փաստաթուղթը գործածել եւ ունենալ իրենց հետ, երբ ուզենան:

ԲԱՎԱՅՆԻ ՀԱՍՏԱԿԱՐԳՈՎ 395 ԱՆՁ ԶՐԿՎԵԼ Է ՎԱՐՈՐԴԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆԵՐԻՑ

Հայաստանում, 2021 թվականի ընթացքում, տուգանային միավորների համակարգի կիրառմամբ, կասեցվել է 4809 վարորդական իրավունք, 395 անձ զրկվել է այդ իրավունքից: Նշենք, որ 2020 թվականի հունվարի 1-ից Հայաստանում գործում է ճանապարհային երթեւեկության կանոնների խախտման դեպքում կիրառվող տուգանային բալերի համակարգը: Ըստ այդմ, վարորդական վկայական ունեցող յուրաքանչյուր քաղաքացու մեկ տարվա ընթացքում տրամադրվում է 9 բալ, որոնք սպառելուց հետո՝ վարորդը կարող է կորցնել վարորդական իրավունքը վեց ամսով: Կախված վարչական իրավախախտման հանրային վնասակարության աստիճանից, կիրառվում են 0,5, 1, 2, 3 կամ 4 տուգանային միավորներ: Ընդ որում, նախորդ տարվա միավորների մնացորդը չի փոխանցվում հաջորդ տարվա համար տրամադրվող 9 բալերին: Հարկ է նշել նաեւ, որ բալային համակարգին զուգահեռ՝ շարունակում են գործել տուգանքները:

Տվյալ տարում տրված միավորների մնացորդը 3 եւ պակաս լինելու դեպքում անձն իր ցանկությամբ կարող է հանձնել վարորդական վկայական ստանալու տեսական քննություն, որը դրական հանձնելու դեպքում տրվալ տարում նվազեցված միավորներից վերականգնվում է 2 միավոր: Այս հնարավորությունից վարորդները կարող են օգտվել տարին մեկ անգամ:

թում 0,9 տոկոսով):

Նշանակալի գնաճ է վավերացվել հացաբուլկեղենի վաճառքում:

Հացաբուլկեղենն ու հացահատիկային ապրանքները 2022թ. հունվարին, 2021թ. հունվարի համեմատ, աճել են 10,4 տոկոսով, իսկ դեկտեմբերի համեմատ՝ 1,2 տոկոսով:

Էժանցել է միրգը, հունվարին՝ տարվա կտրվածքով էժանցել է 0,7 տոկոսով, իսկ ամսվա կտրվածքով՝ թանկացել է 6,9 տոկոսով:

